

ÅRETS DAGSTIDNING

SVENSKA DAGBLADET

Måndag 25 oktober 2010

Sedan 1884 Pris mån-tor 20 kr fre-sön 30 kr o

BRÄNNPUNKT 5

SvD måndag 25 oktober 2010

Mer debatt.
Diskutera på
» svd.se/brannpunkt

twitter
Följ Brännpunkt på
Twitter: [SvDBrannpunkt](https://twitter.com/SvDBrannpunkt)

Svenska Dagbladets debattsida » svd.se/brannpunkt
Redaktör **Carina Stensson** (vik) Telefon 08-13 51 49
e-post brannpunkt@svd.se

ÄTSTÖRNINGAR En ny och framgångsrik metod i behandlingen av ätstörningar bedrivs i Stockholm. Att man inte tillåts utöka sin verksamhet i den nyss avslutade upphandlingen med Stockholms läns landsting är beklagligt, skriver bland andra forskare och forskarstuderande.

Våga satsa på nya behandlingar

Ätstörningar så som anorexi och bulimi har tidigare betraktats som kroniska sjukdomar, men vi vet idag att patienter som genomgår effektiva behandlingsprogram blir helt friska och de har dessutom mycket låg risk att återfalla.

Grundarna av Mando Group AB, Dr Cecilia Bergh och professor Per Södersten, har utvecklat en framgångsrik behandling av ätstörningar baserad på forskning och mångårig erfarenhet.

Vi kan inte tolerera att en ätstörningsbehandling med bevisligen bäst effekt ska stå tillbaka för traditionell vård.

Verksamheten bygger på grundläggande forskning kring ätbeteende, som har resulterat i omkring 200 vetenskapliga artiklar inom området och som har publicerats i några av de främsta medicinska och vetenskapliga tidskrifterna (PNAS, British Medical Journal, The Lancet med flera).

I dag behandlas patienter framgångsrikt inte bara i Sverige utan även i Europa, USA och Australien. Behandlingsprogrammet på Mando är unikt och kan på många sätt inte jämföras med annan pågående vård av ätstörningar. Med Mandometermetoden lär sig patienterna att äta och känna mättnad, varpå symptom som ångest och depression försvinner i takt med att ätbeteendet normaliseras. Behandlingen är även fokuserad på social återuppbyggnad och att förbättra självförtroendet.

Efter att ha uppfyllt kriterierna för remission (fullt tillfrisknande),

Vi kan inte tolerera att en ätstörningsbehandling med bevisligen bäst effekt ska stå tillbaka för traditionell vård inom psykiatri. FOTO: MARK EARTHY/SCANPIX

som är mycket stränga, genomgår patienterna ett femårigt uppföljningsprogram för att förhindra återfall och för att ytterligare stärka de före detta patienterna i ett liv som frisk. Ingen annan behandlingsform har i randomiserade kontrollerade studier visat att en så stor andel som 75 procent av patienterna uppnår full remission, och att hela 90 procent av de som uppnår remission fortfarande är helt symptomfria efter fem års uppföljning. Dessa resultat har upprepats på Mandos kliniker såväl i som utanför Sverige och hittills har cirka 550 patienter blivit friska.

Det är djupt beklagligt att man i den nyligen avslutade upphandlingen med Stockholms läns landsting (SLL) inte tillåts att utöka sin verksamhet. Tilldelningsbeslutet från SLL innebär att Mando inte antas som leverantör av specialiserad ätstörningsvård i Stockholms norra

länssdel och får sina resurser i den södra beskurna. Inom andra patientgrupper som cancer, MS och reumatism har liknande fall lyfts fram som ett stort problem där liv kan stå på spel.

Det är avgörande att släppa in nya väldokumenterade behandlingsformer när dessa finns tillgängliga. Som forskare och forskarstuderande är vi förvånade att det inte är evidensbaserad behandling som ges prioritet inom ätstörningsvården i Stockholm. Det är ett steg tillbaka i utvecklingen mot effektiv sjukvård och som dessutom ignorerar högkvalitativ forskning. I detta fall har beslutet i upphandlingen lett till att en behandlingsmetod baserad på innovativ forskning vid Karolinska Institutet jämföras med övriga aktörers verksamhet. Vi kan inte tolerera att en ätstörningsbehandling med bevisligen bäst effekt ska stå

tillbaka för traditionell vård inom psykiatri.

Om priset är en avgörande faktor i det beslut som SLL tar, måste vi fråga oss: Är det det kortsiktiga priset på behandlingen som ska avgöra, snarare än den totala kostnaden för patienter som inte ges chansen att bli friska, utan som går år efter år med pågående ätsjukdom? Värt att notera är att den ätstörningsvård som bedrivs inom SLL och som inte behöver vara med i upphandlingen, har ett högre pris än vad Mando har.

Vi måste tänka långsiktigt: Att utveckla ett behandlingsprogram för patienter med ätstörningar grundat på hållbara forskningsresultat, ger långsiktigt ett samhällsekonomiskt ökat värde och minskar risken för återfall och andra komplikationer och följsjukdomar. Vi som är friska före detta patienter, nuvarande patienter och anhöriga till patienter på Mando, kräver ett paradigm-skifte inom ätstörningsvården. För att uppnå en förbättring måste den främsta behandlingsformen ges mer stöd för att kunna utvecklas och spridas som standardbehandling.

ANNA LILJA

doktorand vid Karolinska Institutet

LEIF BERTILSSON

professor emeritus, Karolinska Institutet

LENA KONOW HOFFMAN

ordförande för Föreningen mot Anorexi/

Bulimi (FAB)

EVA-BRITT JOHANSSON

sekreterare i FAB

Fotnot: Undertecknade är också en rad friska före detta patienter, nuvarande patienter och anhöriga till patienter på Mando som valt att inte medverka med namn.

» svd.se

Diskutera artikeln: » svd.se/opinion